

I

261485

Frühdruck

E·S

281 VII. 4 H. 8.

I.

261485.

Aus

der Bibliothek der k. k.
Theresianischen Akademie

in Wien

angekauft am 17. Februar 1899.

(Erlass des Curatoriums * * * * *)

* * * * * ddo. 31. Jänner 1899.)

IN DIVVM

IMP. CAES. MAXIMILI-
ANVM. P. F. AVGVS.

Epicœdion. saluberrimā orbi
terrarū Optimi illi⁹ Principis
vitā / ordine quodā sed sum-
matim cōplectens. Autore
Philippo Gundelio Pata-
uiē. Philosopho &
Pœta, Viennēsisq;
Academię Rhe-
tore publico.

EPITAPHIA item quædā
Græca atq; Latina eidem
Principi ab eruditis qui-
busdā pie posita.

REVERENDISSIMO ATQVE ILLVSTRISSIMO PRIN
cipi & Domino. D. ERNESTO Administratori Ecclesiæ
Patauiens. Comiti Palatino Rheni, ac utriusq; Baua-
riæ Duci. Principi & Domino suo. Clemētissi-
mo. PHILippus Gundelius Felicitatem.

Ximum illum atq; adeo pene unicū Imperatorē
MAXimilianū, celsitudinis tuæ Auunculū / Reue-
rendissime atq; Illustrissime Princeps / magno or-
bis terræ gemitu, nec leuiore (atq; utinā hacte-
nus) malo humanis nuper rebus egressū, uersiculis aliquot
sum psecutus, quantuliscūq; / quibus poterā uidelicet ma-
gis quā debebā. Eos tui inclyte Princeps nominis auspicio
uisum est emittere in publicū, partim quod post amplissi-
mos illos Nepotes suos uix reliquit quempiā decedēs Op-
timus Imperator / uel arctiori iunctum sanguinis uinculo,
uel maiori præditū in se pietate, q̄ te Fratresq; tuos, quem
Deum immortalē florem Principū; partim quod nulli hoc
quicquid est laboris iustius uidear dedicaturus / quam tibi
multis noibus Principi meo, quippe cuius me ipso statim
natali die utpote Bauarū Natura / Patauiensem postea dei
prouidētia subiecerit ditioni, ad quorū alterius Principatū
ut maxima cū dignitate / ex omniū facile nobilissima fa-
milia natus / ita ad alterius gubernacula per summā & tuā
uirtutē / & eligentiū prudentiā leuat⁹, ultroq; accersit⁹ es.
Non dico quāta cū laude tua, magna certe dulcissimæ pa-
triæ meæ felicitate. cui equidē hoc nomine maiore in mo-
dum gratulor, Deumq; Opt. Max. precor, uti quē te ceperis
iamdudū præmaturo ac deflorato quodāmodo uirtutum
germine / præstare Principem, nempe necessarium / salu-
berrimū / Optimū / præstes & diuturnū. Quando uix quē-
piam aliū ea presertim in ætate uel uidimus uel accepi-
mus, de quo sibi sponponderint plura maioraq; homines /
quā de te tui, quod quid secuti faciant / prudens in p̄tiaz
obmitto, ne (quæ est tua Illustris. Princeps modestia) uel
te tuis offendā laudibus, uel gratiam captare aliis uidear,
quorū q̄ illud deprecor, tam hoc / ut nescio ita fugio, utpo-
te quo mihi uideā nō perinde esse opus, apud eū Principē
quē celeberrima fama cū alias iam pridē audio humanis-
simum, tum uero Mathiæ Brannt Canonici Patauiens. uiri

on Mar
Acas 17/299-24

uere nobili genio atq; ingenio, simulq; prorsus cādidī per-
petua prædicatione (qua cell. tuam non apud me modo/
quicū frequens illi suauisq; est consuetudo, sed ubiq; extol-
lit) ea plane mihi confirmata est audacia, qua putabā boni
abs te consultū iri officiū meū/ uel quod piū ac debitū/ uel
certe quod esset litterariū, qualia oīa q̄ cōplectaris orna-
tissime Princeps, ipse quoq; facile cognoui, cum Ingolsta-
dense illud Gymnasiū tuū superioribus annis inuiserē, libe-
ralitate/ cura/ præfētia/ tua sane q̄præsentissima ita exorna-
tum/ ut uix esse arbitrer in Germania (absit inuidia dicto)
unū atq; alterū/ aut studioꝝ præstantia aut studiosoꝝ fre-
quētia celebrius. Ne interim in singulos aliquo doctrinæ
noīe cognitos bñuolentiā tuā/ ne partā acristudio lōgaq;
eruditoꝝ cōsuetudine roboratā egregiā eruditionē cōme-
morem, qua in melioribus līs plerōq; eoz etia / qui oēm
uitā libris incubātes exigūt/ aut superas / aut certe æquas.
ut mihi sane iudiciū quoq; tuū merito uerendū faciat lōge
infra mediocritatē ingeniū meū, cuius equidē cōsciū sum
mihi. Verū æstimabis inclyte Princeps uolūtatis magis ac
officii pietatē/ q̄ impares tāto oneri neruos meos, quis enī
summi illius uiri uel amplissimis uirtutibus uel meritissi-
mis laudibus p̄dicatione respōdeat quæ cū sunt iam pridē
erūtq; olim celeberrimæ, tum uero Autore ipso recens de
medio sublato/ nescio quo pacto maiori aliquātō q̄ super
stite admiratione sui omniū percellūt animos. dolore ni-
mirū ac desyderio (qui est mos hominū) potētiorē in sen-
sum/ q̄ præfens fructus fuerit. Cuius ut ad neminē nō iusta
aliqua porcio hoc imperāte redūdauit/ ita nō sit mirandū
si perinde iustus atq; magn⁹ amissi singularis Principis do-
lor uel eruditioris euertat ingeniū. Ego uero amplissime
Princeps, si id demū impetrem/ ut hoc quicquid est opelli
cellitudini tuæ fuisse intelligam nō ingrātū, eandemq; ad
agnoscendū saltem me obseruantissimum admirantissi-
mūq; tui mancipiū/ ex tāto fastigio tantillus literator de-
flectam, sat mihi atq; abūde uidebor cōsecut⁹. Vale nobis
Patriæq; felix. R. atq; illust. Princeps. meq; deditissimū cli-
entem habe benigne commendatū. Viennæ Austriæ De-
cimo Calēn. Decembris.

ANN. SAL. M. D. XIX.

IN DIVVM CAES.

MAXIMILIANVM/OPTIMVM/CLE-

mentissimū / Inuictissimū / August. P. P.

PHilippi Gundelij Patauieñ. Philoso-

phi & Poetæ ac Rhetoris Gymna-

sij Viennē. EPIccedion.

Ostuma magnanimi præconia Cæ-
saris ergo (in vsus,
Non hos infelix parto mihi carmine
Aggrediar: tristi p̄ flebile mūere fun-
Functurus: nec me terret præsentiot huius
Pernicies fati, quam quæ subsistere nobis
Permittat firmam tanta in molimina mentem.
Sed laudāda canāt, quibus ardua dexter Apollo
Lætitiaq; rigant comites fœcundius ora
Pierides, me me iuuat indulgere furori.
Quodq; reluctanti dolor indecoctus anhelat
Ingenio/ruptis vtcunq; expromere neruis,
Nosse iuuat miseros magnorū alimenta dolorū.
Nec solamen iners decet ignorantia mœstos.
Quandoquidē renuīt nondum indurata cicatrix
Fomenti sentire bonum / dum præsidet tanto
Orbatum genus humanum / sine fine modoq;
Priuata oblitū tantum commune salutis
Præsidium duro sublatū in Cæsare fato
Iustis prosequitur lachrymis, certatur vbiq;
Sorte pari, meritis iustam ac pietate/ verendis
Inuidiam faciente Deis, exæstuat vltro

Non mentis capiente sinu dolor ille, graueſq;
Iam dudū artarunt lachrymæ in ſuſpiria peçtus.
Memnonium leuius fatum Thaumantias, & tot
Buſta domus Sipylæa parens/Priameaq; cōiunx/
Quam totum mortale genus te maxime Cæſar
Maxmiliane gemit, vtinamq; inuenta doloris
Cauſa minor, ſiquidē veterū meminiffe bonorū
Te duce, ad ærumnas tanto cumulatiuſ addit/
Quanto repropius Diuiſ intermina virtus
Supra hominū captum, regumq; exēpla locauit.

Deploratō cū
laudū cōme.

Vnde ego tantarum meditans exordia rerum
In diuerſa trahor, virtutum mole grauatus
Et numero, ut leuius glacialibus Oſſan Olympi
Imponam Pindumq; iugis/& Pelion Oethæ.
Marmaricæ citiuſ numerem ſitientis arenas,
Quotq; tuiſ quatiā circūflua Thety procellis
Littora, quam laudum ſequar ornāmēta tuarum
Cuncta Pater, partes repetent obmiſſa priores,
Et nolet ſeris concædere lætior annis
Aetas, virtutiq; genus, prudentia Sorti,
Ingenio mores, queiſ tui cōmunis vbiq;
Et præſens tutela orbis/ter maxime Cæſar
Omneiſ præſtabas reliquos. Sed & ipſa ſupremi
Cura Iouiſ placidā terris paritura quietem/
Haud aliud cernens tranquillū tutiuſ oçij
Conſiliū ſupereſſe ſui, pluſ omniſ vni
Cōmunem largita Deū eſt, quo vinceret omneiſ
Plenior inuiçto diuinæ robore mentis.

Diuinituſ da
tuſ.

Auſtriadū dedit illa domum, ne laudibuſ obſtet
Obſcuri ſerieſ generiſ, Genuſ vnica Regum

Familia.

Parentes

Hæc semper fœcūda parens, iam tū quoq; digna
Augustos quinto numerare in stemmate, cosq;
Rite legi meritos. Placidus Fridericus habenas
Imperij moderans, casti fidissima consors
Heleonora thori, generosus stirpis Hiberæ
Sanguis, vel sola hac felices prole parentes
Digni lege Deum. legit hinc tam nobile corpus
Ad mentis natura modum / domicilia digna
Rege animo, partusq; dedit Lucina secundos.

Natalis.

Vix hac maiorem magni lucentia cœli
Extulerunt conuexa diem / dat conscius æther
Lætitiæ dat signa solum, sensere repente
Sponte sua ignoti mortales gaudia fructus.
Lydius auratis vltro sic Hermus arenis
Iam femur egresso patrium lætatus laccho
Dicitur / & Rhodijs aurum nascente Minerua
Depluit, at demet priscis miracula, si quis
Egregio vacuis sensit. nil Principe terris
Vtilius, vincit surgentis commoda Bacchi
Vincit & innumeras intactæ Palladis artes
Cor populi Rector, similis virtute animoq;
Numinibus. qualis vel primis noster in annis

Educatio.

Maximilianus erat. Nam natum protinus almo
Suscepit gremio, iam dudum reddita terris
Astræa, Imperij comes & dux fida paterni.
Illius per colla tener perq; arcta volutus
Brachia, vagitu dulci consueta petebat
Vbera, sæpe leues illa mulcente secutus
Blandicias facili certantiaq; oscula risu,
Hac formante animi motus, hac verba docente

Et gestus, magnæ sequitur præcepta Magistræ
Impiger, ac celeris cumulat miracula captus.

Interea excipiunt comites, & dulciter vlnis
Sæpe fouent, monstrantq; piæ doctricis amare
Consilia, inprimis iræ clementia victrix
Indomitæ, tum lux recte prudentia agendi,
Sophrosyneq; arcta præscribens lege petendi
Viuentiq; modos, tantoq; andrea virago
Nomine digna coli, sic illi mascula virtus
Sic sunt inuictæ præstantia robora Diuæ,
Iam quid ego socias charites, cæcæq; fauores
Et solito plus firma Deæ, maioraq; dicam
Munera, iam patrijs bellæ Germania sceptris
Parebat, iam gentili plebs Martia iure
Pannoniæ agnocebat herum, quid regna beata
Illyridis, Carnosq; truces, iunctamq; Liburnis
Histriam, & Adriacis accliuia fluctibus arua?
Quid dicā Rhætos, quid rura Athesina colētes?
Quid minus Arctoos iā Rheno arcente Suēuos?
Deniq; in Augusti quicquid meta vltima terræ
Continet Oceanus summebat nomine leges.

Hos inter tantos diuumq; hominūq; fauores
Cæsarides patriæ sequitur fastigia laudis.
Et q̄q̄ teneris læuum suadentibus annis.
Insurgit valido nitens in dextera cursu,
Nil magna ductrice minor, procul arcet iniquæ
Gaudia desidæ, & præsentem diuitis aulæ
Pestem blanditias, simul ambitiosa voracis
Instrumenta gulæ, duris incumbere stratis
Iam nunc incipiens, matura laboribus illinc

Virtutes pe-
culiaries.

Fide, patris
potentia.

Temperātia.

Exercitia in
studijs.

Duramenta legit/præluaq; apta futuris.
Iam studia ingenti sequitur dignissima Rege.
Præcipuæ Latia poscens commertia linguæ,
Deductum Graio per Romula fonte liquorem
Verba petēs, breuis hīc venerādi trames honesti
Inducit sectantem adytis, fugiendaq; leuæ
Monstrat damna viæ, pandensq; exempla prioræ
Exagitat laudum stimulis. Hortator auitæ
Accedit famæ, coram simulachra sequendi
Monstrans uiua pater, nil inferiora trophæis
Seu sint Ausonidū seu sint collata Pelasgum,
At iuuenis longe proprio quoq; stēmate maius
Nescio quid captans/veterum vestigia quærit
Lecta Ducum/virtute sequi, superare feroces
Scipiadas/fortes Paulos, & nomina factis
Nobilia ingentes Marios, Curiumq; potentis
Munera spernētem populī, contēnereq; ausum/
Fabricium tanti quondā consortia regni
Cum Pyrrho æacida, placet intermixta triūphis
Clara Dionei clementia Cæsaris, & mens
Munifica Augusti, quosq; omneis dicere longū
Rhomulidas claros meritis Martisq; Togæq;
Nec minus illustres meditatur vincere Graiis
Ingenijs, Pandionia siue vrbis alumnos
Siue tuos Sparte, tenero quos durus ab æuo
Asperiora pati docuit labor, Aemula virtus
Emicat, & tumido iam dudū germine florem
Deiicit, egregiæ studijs matura iuuentæ.

Exercitatio
armorū.

Iam vigor ætatis vincens dispendia, duris
Sufficit armorum auspicijs, frænare superbum
Doctus

Doctus equū/ turmasq; alacri præuerrere gyro.
Iamq; pati solidum firmis thoraca lacertis
Aptus, nec ualidæ defunt in prælia uires.
Fortis fulmineo si uentum cōminus ense,
Eminus emissis nihilo minor arte sagittis.
Præcipue pugnans conto meditatus equestreis
Agmina terrifico superat iuuenilia ludo.
Constanteis nemo tendebat certius ictus,
Siquando solidam torqueret concitus hastam
Ore manuq; minax. Sic desudabat in armis
Impiger Aemonijs iussu Chironis Achilles,
Dulce rudimentum gaudens præstare magistro.
Iliacos talem circum te Troile muros
Argolicæ præteruectum stupuere cohortes.

Has inter iuuenis feruens exercitus artes /
Delitias solas habuit/prætendere ceruis
Retia/et Austriacos plagis substernere saltus;
Dumq; apros agili ferro sectatur et ursos/
Contemnit prædam uulgari laude/ doletq;
Quod non et fuluos parerēt patria arua Leones /
Nobiliorem operam, cui dulcia collocet olim
Ocia/perpetuas interrompentia curas,
Proxima uirtuti hæc castæq; innoxia uitæ /
Dignaq; laudatæ studia exercere iuuentæ
Illecebra/ingenuo mentem dare sueta labori.
Per quam lasciux potuit uitare Nouercæ
Iussa/puer magni proles castissima Thesei,
Qua nisi deserta iuuenis temerarius ausus
Est Paris excelsæ consistere incendia Troiæ,
Qua duce Sydoniæ non improbus hospes Elisæ

Venatio.

Forma.

Ascanius Phrygii uicit præconia Patris.

Iam prima teneræ florent lanugine malæ/
Pulchraq; maiestas attollit membra uirilis.
Sicq; honor eximios describit regius artus
Vt discas ex fronte Ducem, sic lumina uultum
Sydereâ illustrant acie, sic celsa serenus
Ora decor, ualidos ita latum pectus in armos
Assurgens/ clausi testatur pondera cordis.
Vt credas celeri naturam tanta fauore
Ornamenta dedisse animo, tam mane uenustas
Mascula procero iuuenem extulit incremento.
Nec minus ingenium comes augescētibus annis,
Ludicra quod iustis mutare negocia curis
Præcipit, & patriæ spacium præstare quieti.
Hinc ueræ effulgent optandi Principis artes,
In superos primum pietas, & candidus almæ
Relligionis amor, simul obseruantia simplex
Maiorum, & certum cunctis præcepta daturi
Gentibus indicium sacræ reuerentia legis,
Ac iusti ueriq; tenor, fortisq; secundæ
Rara comes cupidi solers moderatio motus,
Dum nec auaritiæ tam lata licentia labem
Inuehit, aut niueum corrumpit forma pudorem.
Cuius ut assiduus constantius hæreat ardor
Prospicit egregii pietas consulta parentis,
Legitimum thalamis meditans hymenæa pudicis
Ima sine hunc igitur ductum in penetralia teste
His iuuenem Senior compellat uocibus ultro.

Oratio Friderici
Patris.

Nate meus sanguis mea dulcis & una uoluptas
Aspicias ut seræ grauior iam mole senectæ

Pristina tam longi iam dudum in munia regni
Incipiam solitas annis concedere uires,
Dum negat imperio mentis iam debile corpus
Antiquum facere officium, Sic postulat ætas
Sic natura iubet, rerumq; immobilis ordo.
Quo minus indignor, nec enim sic acta iuuentus
Ut me iam pigeat canorum nate meorum,
Iam ter uicenas hoc uescimur æthere menses
Amplius, & partæ fruimur dulcedine famæ,
Nulla parum iucunda dies, & siqua peracta
Forsitan/admonitas uellit mihi blandius aures,
Lætæq; præteritos rident præsentia casus.
Ast aliquid fateor rapidum mihi tempus ademit,
Hoc tamen ingenti totum cum fœnore pensant
Numina, quæ talem nobis te Nate dederunt,
Vnde queant nostræ sarciri damna ruinae.
Quandoquidem certus maneat licet exitus om̃eis
Nota tamen propius pulsat senis hostia Letum.
Quare ego non intra mea propria uiscera uiuo
Quam tua nate magis, de te spes curaq; solo
In te effœtorum sunt uita salusq; parentum.
Nec tam natura tantus duce prouenit ardor.
Quam quod p̃propera quiduis uirtute mereris
Et pietate in me, quare ueneratio nostri
Siqua tibi/monitis animum concede paternis.
Iam tibi Olympiades unam ad trieterida ternæ
Accessere æui/iustis submittere uitam
Connubijs/iam tempus adest, reparare labantis
Damna domus/cuius superes nunc unica proles.
Cui quoniam tantarum uni successio rerum

Debetur, te nate nefas admittere gentis
Interitum Austriacæ, cuius de stirpe solebat
Curia Romanis toties Germanica sceptris
Accersire duces/ rerumq; his tradere summā.
Ergo age tolle moras, atq; hæc/ uelut ipse mereris
Sedulus/ in nostros optata prole penates
Sæpe refer. Quando apta tuis inuenta puella
Est thalamis/ nostraq; nurus dignissima gente,
Seu genus/ eximiæ seu spectes munera formæ/
Diuitiasue domus ueteres/ morumue decorem.
Carolus occidua longa ditione beatus

Sponsa. Belgicæ/et inuictis late celeberrimus armis,
Vnius hic felix Mariæ pater, hanc tibi sponsam
Sola dabit uirtus foceriq; imitatio magni.
Namq; hic immaneis inter confinia gentes
Regna tenens/ sola potuit uirtute tueri
Et parere/ ignaui minime patientia Regis,
Desidia peritura breui / securâ pericli
Vnica perpetui reddunt molimina Martis.
En tibi iam toties optatam nate parandæ
Fœcundam laudū segetem/ plenamq; gerendæ
Materiem uirtutis opus. feliciter aude
Maeste patrum studijs/ socerum per gesta mereri
Fortia, et alternis illi succedere curis,
Sicut erit tanto certum succedere Regno.
Et populis ostende tuis/ felicia nostræ
Fata domus/ magnis contingere debita factis.
I faustum pete coniugium, semperq; secundum
Austriadis Hymenæa uoca, dabit auspiciis dñs
Felices Fortuna gradus, nobisq; petita

Pignora Aus / tantos tali de prole Nepotes,
Quos olim rerum dominos terrarq; mariq;
Ad Tartessiacos emissa Europa recessus
Non capiet, quin arma nigros uictricia ad usq;
Maur osq; Aethiopsq; ferat Nomadasq; Lybes
Et Nasamoniaci torrentia templa Tonantis (q;
Quin indignantes Tanain Mæotidaq; arcti
Claustra soli, Ponti fines et utrunq; ligabunt
Bosphoron Austriadu iperijs / pelagusq; qd ore
Angusto Phrygia Seston sciungit Abydo,
In terras Asiae transmittet denuo signa
Europæ / dominos solitæ dare gentibus olim.
His ducibus Babylonetenus / rapidi usque fluëta
Tygridis / ad propiora Indi longissima Gangis
Flumina / Apostolicas agnoscent omnia leges.
Non mare non tellus oberit iugaue ardua Tauri /
Quominus Assyriam dextra uictrice Damascu
Hæc teneat soboles / Solymæq; sacraria tumbæ,
Iam dudum nostris fatalia regna triumphis.
Quæ si perdomuit quondã Germania / nostrorũ
Inuicta auspicijs, trahat hæc modo cura nepotes /
Ardua magnorum poterunt uestigia patrum
Vsque sequi, quæq; est generis natura / sequetur
Indubie / uincetq; nouis antiqua trophæis.
Spes ergo nate in tantas age fortiter altum
Tolle animũ, atq; modo dignos hac idole cursus
Occipe uirtutum à propriæ moderamine uitæ.
Rite regit reliquos qui primum frena momordit
Ipse sua / et certis mores astrinxit habenis.
Colla modo matura thoro submitte iugali /

Fata Austria.

Obsequere/hac pietate patri/nam cætera tempus
Et fortuna dabit generis/genuinaq; uirtus.

Dixerat & dulceis lachrymas natuſq; paterq;
Fundunt/alterni certantes impete amoris.
Interea mentem pertentat pronubus ardor
Flâmaq; non uiſæ deuincit nobile Sponſæ
Magnamini pectus Iuuenis /uulnuſq; ſubintrat
Dulce Cupidinei præcordia neſcîa teli,
Ponitur armorum & rigidi tractatio ferri/
Et cædit curæ nouiori aſueta uoluptas.

Munera quæruntur ueteres Sponſalia gazæ,
Quicquid Erythrææ legitur de tegime conchæ/
Quicquid habet fului Meroë Nilæa metalli/
Quæcumq; innocui transmittunt uellera Seres/
Caldææue intexit acu Perſiue Tyrusue.

Pone modum tantis Iuuenū pulcherrime donis/
Ipſe ueni /precium dilectæ nobile Sponſæ.
Nil opus Eois aurum iunxiſſe lapillis/
Ipſa ſibi (haud dubita) munus dotale uoluntas
Mutua,& alterni uinclum præſtabit amoris.

Te uel Trinacrijs opibus Cybeleia mater
Quæſierit/ſpretiſq; procis cæleſtibus/unum
Legerit e cunctis Generum/quid uota moraris
Cunctorum? & ſuperis dudū ſpondētibus/orbē
Spe fraudas ſobolis/deſyderiumq; parentum?

Iter Maximil.
ad nuptias.

Ergo racemiſeræ progreſſus ab arce Viennæ
Per latus aduerſi multis comitantibus Hiſtri
Norica rura petit/læuiq; ex urbibus Aeni
Vindelicos/tū dehinc Rhætos reliquosq; legentē
Iuris agros patrij/famuli Mauortia Rheni

Flumina suscipiunt/Socericq; in Regna secundis
Eluctantur aquis, dommas gestare carinas
Gaudent Naiadum comitantia Rheninarum
Agmina/tam lætis cupide famulantia thædis.
Ventum erat ad celsas Eburonū faustiter arces
Bruxellasq; caput terrarum, ubi regia uirgo
Traçtabat uiduas magni Genitoris habenas /
Expectans sponsi uictricia uindictis arma,
Cuius ut aduentum Reginae nunctia fama
Attulerat, cunctas circum dispersa per urbes,
Extemplo procures læti cumulantur ad aulam,
Et longos ponunt gemitus populusq; patresq;.
Vtq; serenato placidæ fax Cipridos ortu
Intempesta leuat pluuiæ fastidia noctis.
Aut si quando grauis cõcussa per æquora nubes.
Præuia fluctuagis contextit sydera nautis,
Omnia passorum euertunt monumenta malorū
Ex animo uisi cælo meliore Triones.
Sic tollunt ueteris sensum noua gaudia dāni.

Ergo oratores postq̃ hinc atq; inde remissi
Suscepta optati retulerunt fœdera pacti/
Tecta sub antiquæ splendentia ducitur aulæ/
Auro cucta micant/lucet laqueribus aurum/
Auratis paries radijs uarioq; superbit
Aulgo/altorum seriem referente parentum.
Francigenum stat longa cohors ex ordine regū/
Et tanti generis rerum quoq; Carolus autor,
Donec post multos laudati scepra Philippi/
Carolus alter adit/quod in illis utile terris
Nomen/ad imperium toties feliciter (ip̃os

Autores superos testans euentibus)ortum est.

Post uoces patrio dictæ de more salutis/
Alternis ambo stupefacti obtutibus hærent,
Pulchra uerecundo tingentes ora rubore,
Dijs forma similes/sed quos Titanide foeta
Sustulit Ortygijs diuum moderator in oris.
Illa puellari uultum demissa pudore/
Ore Venus Pallas animo Saturnia regnis,
Hic membra excela tollens heroica fronte,
Dum Phœbū membris Alciden uiribus æquat/
Iucunda intentis præbet spectacula Belgis.

Nuptiæ.

Læti igitur pulchrâ celebrant Hymenæa per arcē
Et Germana cohors/procerū matrumq; cateruæ
Menapiæq; nurus, Renoq; probante iuuentus
Certior indigenum soboles generosa uirorum.

Causa belli
cōtra Gallos.

Vix dederāt celebri solennia gaudia pompæ,
Vixq; nouus thalamis dum munia prima marit?
Soluerat, egressos antquo limite Gallos
Transuehit in uetitos infelix Matrona fines.

Hostileisq; minas rebus Fortuna secundis
Ingerit, aut certe diuum prudentia/uires
Expertura animi/uirtuti semina iactat,

Illicet impatiens casus excelsa suorum
Mens/agitat rebus succurrere uindice bello.
Ignauum tristeis reputans impune rapinas
Noxiaq; arma suis uanum molirier hostem/

Exercitus
Maximil.

Se duce securo. Legiones conuocat ergo/
Et quibus exactis fuerat fœcer usus in annis/
Et quas ad patrios fortis Germania iussus
Miserat/in nullis doctas succumbere bellis.

Iussi conueniunt equites ad signa Sicambri,
Francorūq; inuicta manus/queis nomine Gallis
Imposito/tumidā propriū compescere gentē.
His Phrysius turmis cōiungitur impiger, & trux
Atrebates/interq; habitans tua Rhene Batauis
Cornua, & extremis qui late obiecta Britannis
Littora habet Morinus.peditū Germana iuuētus
Agmina & Herciniæ durus replet accola syluæ.
Parte alia totos aliena in robora census
Erogat/Arctois confidens Gallia signis,
Degeneresq; animos et deside languida cultu
Lilia/Teutonicis armis ingloria fulcit
Prò pudor,et nostro(nec enim nego)milite nos
Tētat opes/magno sed nō ipune paratu. stras
Nam cingat solido sese licet vndique ferro/
Ferratis utatur equis catafractus/ et omneis
Immergat Bre mos integræ Sequana massæ,
Pictonas et Ligeris, sed et æquore mixta Garūne
Santonas unda/tegatq; calybs iumenta uirosq;
Sit licet aeris qui cardinem utrunq; Gebennæ
Accolit auxilo, sit Pyrenæa iuuentus,
Quæq; leui Rhodano patuloq; exclusa Lemāno,
Monstrabit tamen alta uias in uulnera uirtus,
Et superis melior tanto duce causa placebit.
Cuius in aduersis animum mala nulla retundāt
Motaue confractam subigant terroribus arma.
Quin uelut oppressæ grauiori pondere palmæ
Trabs contra consurgit onus/seruileq; molis
Indignata iugum, tergo luctante renixa
Ostendit rebus vires maioribus aptas.

Exercitus Gal
lorum.

Constantia.

Sic neq; magnarum licet ingens sarcina rerum
Cæsareo iuueni quæq; est insueta grauisue,
Quin licet imparibus tamē omnia viribus/infra
Se statuatur/superis cepti rectoribus vsus,
Nec sua deficiens constanti in fata labore.

Rei bellicæ pe
ritia.

Quid iam ego tam validū belli demirer in omī
Arte virum? q̄ nulla quies exempla secutis
Militibus fuerit, siue Hibernacula ludo
Induciæue darent spacium, seu cōminus hostis
Cogeret in tuto tentoria claudere vallo,
Quamq; parandorū stationi cautā locorum
Lectio, q̄ solers capiundi industria collis,
Quis campus pugne, insidijs quæ cōmoda vallis,
Quando conueniat cuneo densari agmen,
Explicitisue leues prætere cornibus alas,
Quæ planis acies, quæ sit mage idonea septis
Monte locis, quibus exposito præsentior hosti
Machina præsidjs, vbi lancea perstet ubi ensis
Subsidio, At si quæ scandendæ mœnibus vrbes
Tum qua præcipiti bombardā rumpere muros
Expediat de parte uidet, cognoscit ab ipso
Hoste dolos/specie fallax speculator amica.
Nunc equites inuisit eques, peditumq; cateruis
Se pedes in medijs gaudet iunxisse periclis,
Densaq; communi cōmittere prælia sorte,
Sæpe ducis magni, sæpe ardua militis ausus
Munia consilio forticq; exoluere dextra,
Dura alacer tentare prior, lassosq; suorum
Exemplis uegetare animos, hostilia in ipsis
Agmina principijs agitans/late omnia Victor

Fortitudo

Cæde replet/meritas dispensans hostibus iras.
Vultu armisq; ferox, qualis siquando solutis
Danubius niuibus laxo torrentior alueo/
Saxa obiecta rotat, voluitq; furentibus vndis
Euulsas cum ipsis penitus radicibus vltimos.
Sic quacūq; aciem tentaret Martius heros
Arma viriq; ruunt, siquis modo pectore contra
Tendere/nec dubitat paribus concurrere telis.
Ignauum nec enim dignatur vulnere tergum
Nobilitare suo, plebei munera ferri
Cædentes sine laude sequi, captareq; prædas.

Hæc inter mirum quā sedula militis illi
Cura sui, quantus meritis pro talibus ardor
Et potior quouis dilectio sacramento
Mutua/deuotæ fuerit per bella Phalangi.
Nulla recusanti caræ discrimina vitæ
Dulcis amore Ducis, siue illam verrere longo
Littora circuitu gelidæ Borealia Thules,
Horrida Hyperboreæ iubeat per tēpora Brumæ.
Seu malit Lybicum penitus deducere ad Austrū/
Dum meat æstiferi Phœbus sub sydere Cancri/
Et radio infestos inimico torret Atlantas.
Bactra/& Caucasæas aditura imperuia cautes
Claustra soli Scythici, seu per vestigia magni
Alcidæ libeat gentes penetrare remotas,
Thyrfigeriue alio terras sub Sole Lyæi.
Nusq; desertura manus. Quid prælia dicam
Commisæ& captas victricia signa per vrbes/
Carmine deducā longo, non Sequana ouantem
Regni ipsa iuuenem interagēs, phiberet ab arce,

Amor militi,

Continentia. Ni magis innati melior respectus honesti
Contentus proprijs sectari aliena vetaret/
Quaſq; hoc lex bellorū & Mars pmitteret ultor.
Satq; erat vndecies iusto certamine dextris
Collatis acie partes tenuisse priores.
Vt quaſq; iustis hostes deuinceret armis
Vinceret & bonitate tamē. Tu dure Sicamber
Testis, captiuum mittens sub vincula collum/
Quam stimolata acreis virtus erupit in iras/

Clementia. Apta tamen pietate regi, nam serius æquo,
Qz dederis poenas citiusq; expleueris æquo,
Improbis minor illius virtutibus ingens
Vestra fuit/ quicunq; bonum læsistis iniquo
Marte animum. Maior nostris est uiribus ista
Materies, si cuncta suo pinxisse colore
Occipiam, clauditq; ingens dolor ora canentis.
Nam seu bellorum seu pacis munia narrem
Ciuiili pariter virtute potentis & armis/
Non minus ingenium nostrū q̄ vinceret omneis
Cunctorum illius collatas gloria laudes.

Electo ad
Imp. Ro. Que dudū humani generis vulgata per aures/
Terrarum suadent unī committere sceptrā.
Approbat vnanimis melior consensibus orbis/
Grandæuicq; patris dudumq; in munia tanti
Imperij poscentis opem/ comes ille laborum
Per procerum legitur suffragia Germanorum.
Quos penes arbitrium partum virtute parentū
Eximia quondam/ iusq; est / tibi maxima Roma
Constituisse caput/ dominūq; imponere rebus.

Qualis in im-
perio.

Hic vero quantū tanti per culmina regni

Cunctorum exuperat solus fastigia Regum.
Tantum spe melior/partaq; per ardua fama
Se quoq; facta prior/cōmissum suscipit orbem.

Qualis i pace

Ac veluti nutu diuosq; hominesq; sereno
Exhilarat/tacitūq; regit Saturnius æthra,
Nec nisi vindicibus pro crimine percitus iris
Non cuitato iaculatur fulmine fontes.
Haud aliter iussis felices mitibus vrbes
Temperat & populos/ festa q; in pace gubernat.
Ipse sibi leges/reliquis exempla suorum
Præscribens operum, nunq̃ digressus ab æquo.
Quo si quis forsan a tramite deuius erret/
Illicit officijs rectum descendere callem.
Vincentem nixu meliora iubentis iniquo
Deiicit, innocua nullum stringente ruina/
Tam parcente bonis q̃ prosterrente nocentes.
At si quem rerum spes seditiosa nouarum
Impulit in rabidos regniue cupido tumultus,
Aut cadit ille pijs aut cædit Cæsaris armis.
Dulcia sic placidæ decorabat tempora pacis
Iusticia, bellum bonitate & fortibus actis.
In quo quod fuerit robur mentisq; manusq;
Quamq; aucti dextris magni successibus ausus
Ceu virtus meruit, sensistis dura Sicambri
Corpora/sensistis reliquis impune rebelles
Heluetij, & sparsi per Norica rura Bohemi/
Vexatis fuso pensantes sanguine Bois
Ablatam fœdo sed non sine crimine prædam.
Vos quoq; post solitas (prò dira licentia) merces
Audentes armis alios inuadere fines,

Qualis in bel-
lis.

Victoria.

Meditatio bel
li in Turcos.

Conceptos Veneti didicistis ponere fastus,
Cincta per Adriacos vix tandē moenia fluctus
Turantes. fuerat sensurus & inclyta Turcus
Arma viri / lata q̄q̄ ditione superbus,
Inq; suos montes rediturus / & extima vastæ
Vnde ortus Scythiæ, regna intercepta relinquēs.
Inuida sed tantos vetuerunt fata labores
More suo optato luctantia claudere fine.
Queis saltem hoc licuisse nefas. Quæ nāq; futura
Tanta erat illa dies: spolijs quo Orientis onusti
Ire triumphales celsa ad Capitolia currus
Debuerant: Regis quod certum cætera virtus
Prosperitasq; orbis tanto sub Principe fecit.

Erumnæ.

Quinetiam iratis siquid mortalia diuis
Decretum est certis affligere crimina pœnis,
Incolumi mundo Regis domus vna pependit,
Publica priuato exoluens incōmoda luctu.
Non minus in patriam magna pietate fideq;
Cæsaris egregij, q̄ qui natusq; paterq;
Deuoti claros patriæ peperere triumphos/
Exitiumq; sibi. Pelopeo milite cinctam
Haud aliter Codrus protexit Palladis urbem,
Hoc nostro inferior / q; qui defendere ciues
Deinde queat / magnos sese seruauit in vsus
Ipse quidem propriæ toties contactus acerba
Clade domus. Primum qua nil delectius vnq;
Amissa Maria deflendo coniuge casu.
Iam pater ex illa ternam sua pignora prolem
Sustulerat, quorū mundi spes altera / iam Rex/
Iam genitor / medio cecidit sub flore Phillippus

Obitus Ma-
riæ. i. uxoris.

Mors Philippi

Summo orbis gemitu / quod cū perfectius vnq̃
 Ediderat natura caput? miserataq; casus
 Numina terrarum? modo tam diuturna fuisset/
 Qz̃ felix vsura breuis. Parce optime Rector
 Coelicolum / pensas maiori munera damno,
 Vtilius nescisse fuit, gustanda propinas/
 Confestimq; rapis, manet insatiata Charybdis/
 Cyanei durant scopuli / trahit improba Syrtis
 In breuia / illiditq; vado / illidetq; trahetq;
 Perpes pernicies, quæ quæso tollere tandem
 Inuidia est tantum nostris accommo da rebus?
 Sed moderatorum leuior iactura bonorum/
 Summa dolent, visum est nostro sic ludere casu
 Numinibus. Quorū iam dudum lege / relicto
 Orbe pater fati senior concesserat, ingens
 Laude sua / ac gestis plus dena in lustra Latini
 Fascibus imperij, cuius si respicis annos/
 Natura fuerat gestis laudiq; tributum
 Temporis ac vitæ / quantū dant numina paucis.
 Huic vero eximij pietas clarissima nati
 Ceu prematuris raptō per numina fati/
 Rite piæ lachrymas gemitusq; exoluit inaneis,
 Quantas nec cæso Marathonîa virgo parenti
 Præstitit Icario / quantas nec Dardanius dux
 Anchisæ Siculis fugiens effudit in oris.
 Cuius & imensa funebria munera pompa/
 Ac Mausolei celeberrima dona sepulchri/
 Tam longe eximiâ vincunt monumēta per artē
 Maximilianeæ patri pietate locata
 Qz̃ Tybrim Ganges, quantū Septemplex Istrî

Deploratio
 Philippi.

Excessus Frid.
 patris.

Pietas Maxi.
 in patrem.

Exuperat gurgēs Veneti uada stridula Mincij.
Altera Sphortiadū sequit̃ de sanguine coniunx
Blanca immaturo soceri vestigia leto.
Ne matris memorem, memore ne funera fratris
Sublati in teneris Parcarū crimine cunis.

Laborū tolle-
rantia.

Herculeas certe superant discrimina luctas.
Passa ducis/duri seu spectes facta Gradiui/
Vitata sue arte insidias belliq; ueneniq;
Et tot permensis ac tanta pericula terris
Omnibus, in cunctas dum uult sua lumina gētes
More salutaris passim diffundere stellæ.
Sollicitus nobis/de se securus/in orbem
Impendit totas neglecto corpore curas
Peruigil/attentis cunctorum in verba precesq;
Auribus assidue, nec erant vel pocula tanti
Vel cibus alternæ quies præstanda labori,
Cōmoda præferret proprijs quin publica lucris.

Pacis studiū.

In primis dulci firmat concordia pace
Vincula regnorum, solidatq; Adamantē quietem,
Non solum infestas dum iungit fœdere dextras,
Sanguine sed glutinat/pacisq; datore Hymenæo.
Venistis celsi cupide hæc in munia Reges/
Cognata alternis geminantes vincula thædis,
Cum ducis Neptem/tradis Rex magne Sororem
Cæsaris eximij eximio Ludouice Nepoti,
Cum patre Pannonici Vladislao culmine regni
Cumq; Sigismundo patruo/sub celsa Viennæ
Mœnia tam longis veniens à finibus ultro.
Tanta hæc vel placide pacis/vel cura suorum/
Cæsaris exēplo reliquis quoq; Regibus orta est.

Conuentus
Viennensis.

Cuius

Cuius tu monitis in pacta iugalia/Ponto
Diuisum atq; animo/trux Gallia suscipis Anglū.
Italiam certe proprio in sua uiscera ferro
Exiit inuitam, solo cum pondere sacri
Nominis. auertit sub maiestate uerenda/
Christicoli dudum sitientem Thraca cruoris.
Pacat Hamaxobios ualidis in bella Polonis,
Dacosq; et Scythici Tataros immania ritus
Nomina / Cæsareo securus Sarmata dono
Qz timet ante minus. cupidus pugnare Borussus
Districtum toties sine clade recondidit ensem.

Cōciliati per
Cæs. Max.

Austriæ incre-
menta.

Hac virtute sibi felix mundoq; suisq;
Austriaco extremas peruenit limite Gades
Et quicquid Thetys medijs interflua terris
Tangit Sardiniaē/Siculos/Baleariaq; arua/
Regnaq; Parthenopes/& duplicis Appēnini
Cornua Garganū Leucencq; agnomine Petram/
Prætereo occidui Belgas ad flumina Rheni/
Quasq; nouo terras senior Fernandus in orbe
Humanæ docuit primus cōmertia uitæ/
Quasq; pio Christi Malsyla per auia Marte
Legibus adiecit/doctosq; relinquere Betim
Hespericā in proprijs victor domitauit arenis.

Tāta hæc cum nato peperisset regna Philippo
Magnanimoq; (huius post fata immania) Carlo.
Nullius innocuum cum sanguine polluit ensem.
Aut hominū meritis votis in regna vocari
Progeniem se autore suam / seu iure nepoti
Tantarum patrio tradit moderamina rerum.
Cædite Rhomulidæ terrarumq; impie prædo

Sine noxa se-
licitas.

Rex Macedum / quorū gentes crudelibus armis
Compulsæ sumpserē iugum. sic Austria regni
Conscendit solium / ne quisquam iure doleret
Sanariq; æger sine uulnere gaudeat orbis.

Trāquillitas
sæculi.

Iamq; erat in terris quæ uel Saturnia posset
Tempora / et acceptæ fulgentia in astra puellæ
Pensare excessus ætas, dum Cæsaris ingens
Nomine Auus tractat notas Orientis habenas /
Atq; Nepos lassī propiora cubilia Phæbi
Temperat / arbitrio longe lateq; potenti.
Prò dolor ut nunq̃ diuturna est gratia uanæ
Fallax Fortunæ / q̃ non mortalibus vnq̃
Esse datum est paucos saltem felicibus annos,
Hos nisi continuus grauior post dulcia casus
Fata malis cumulet, reddatq; optabile nullas
Felices luces habuisse secutus amaror.

Tēpus īperij.

Iam quater octonos Solis tendebat in annos
Orbita / Cæsareas ex quo fortissimus heros
Cœperat auspiciis superis assumere curas.

Vitæ anni.

Bissenī summo descendens tramite lustrī /
Lassatos multis longiq; laboribus artus

Morbus.

Cogitur insolitis æger concedere curis
Euincente malo cunctas sine fruge medelas.

Patientia.

Hic vero immodicos ingenti corde dolores
Pertulit / & vitæ virtutem in morte probauit
Præteritæ / quantūq; sui moribundus haberet
Ius animi ostendit / dum nec suspiria morbus
Nec gemitū extorquet / nec vitæ innata Cupido
Sollicitat magnum aut fati vicinā pectus.
Sed ueritus secum pariter ne ralgna caducis

Intereant vicibus tanti benefacta laboris
In mortale genus/ primum mandata relinquit
Certa suis/ rerum ceu summæ consulat ingens
Tantarum / factisq; Nepos incumbat auitis.
Tum vero totis ardens cœlestia fibris
Componit celsi mentem corpusq; Tonantis
Arbitrio/ vanasq; vetat sua funera pompas/
Nulla laborato poscens de marmore busta/
Sed patriæ corpus mandans inferrier vrbi
Sacratae condi subter sola præcipit aræ,
Nunc quoq; consuetæ functurus munere curæ/
Dum sacra subiectis fulcit mysteria membris/
Quæ prius in vita coluisset seditulus omni.
Nil agis immensum mundi decus optime Cæsar
Nil agis/ exiguis contempta laude sepulchris.
Quo magis intento vitatur gloria nixu.
Hoc comitem famam velis maioribus effert.
Tu licet in parua requiescas conditus æde/
Defuncto de Ieras qui tanta sepulchra parenti,
Omnis virtutum tellus monumenta tuarum
Exhibet/ & grato celebrat tua nomina honore.
Non tibi Pyramidum contingens sydera vertex
Nec Mausoleæ moles operosa maritæ/
Impositæue vrbes tumulo, non marmore templa
Ardua de solido/ non fuluo tumba metallo
Aspera/ maiori celebret tua nomina laude/
Qz tua per memores semper noua gloria mentes
Sculpta immortali nostra in præcordia cælo.
Vnde licet sacrum nulla vngant balsama corpus
(Exoticos siquidem prohibes a funere odores.

Testamentū.

Incuria sepul-
chri.

Implicitos cineri mandans sepeliri et artus)
Attamē ablato quod erat mortale/perennis
Posthuma laudatæ durabit gloria vitæ.
Intulit emeritum virtus Tyrinthion astris
Labile Threicia ponentem corpus in Oetha/
Interijt corpus/sed quod laudatur in illo
Aeterna superat labentia sæcula fama,
Te quoq; & illa manēt/qui nulla es parte repertus.
Herculeæ virtute minor/sed credulus orbis
Vatibus/hos tantos illi, decrevit honores.
Tu pia pro meritis sumpturus præmia/ coelum
Nominis immensi terrasq; nitore replebis.

Excessus.

Cum sic mortales (quādo hæc sententia diuū est)
Deferis/vt cœli meliore in sede receptus,
Humanos possis cernens ridere labores.
At tibi/seu videas/seu cœli maius amenum
Auocet/in medijs tua terra relicta periclis
(Quorum te saluo semper secunda vigeat)

Dolor oīum.

Tota malis tantis nimio sic concita luctu
Concutitur/tantoq; haurit suspiria motu,
Quanto cum solidi pertentans viscera montis
Non sua præcipiti refugit vapor antra tumultu,
Sic furit excussis dolor immoderatus habenis,
Cuncta sonant gemitu/reboat ploratibus æther/
Postq; fama ferox nigris prænuncia pennis
Extulit in vulgus Regis crudelia fata.
Desertæ ante alios populus miserabilis aulæ
Triste gemūt, pcceres & squallida turba ministri.
Sola hæc funesti restant solatia casus
Tractare exanimū corpus/vel figere dextra.

Extrema hu-
manitas.

Oscula pacificæ / tum languida lumina morte
Et non sensuros sine fine tuerier artus.
Pascitur aspectu dolor / incrementaq; noto
Luctus ab ore capit / vultusq; salutifer orbi
Extincto geminat miseros splendore furores.

Iusta.

Donaparentati toto funebria manes
Orbe ferunt lachrymas / sacriq; piâmina ritus
Quæq; suo peragit Christo gens credula more /
Absentiq; rogos statuunt & inane feretrum.

Prodigia ante
& post excessû

Nec minus immodici mundus dat signa doloris /
Et miris affecta modis premit ipsa profundus
Astra dolor. Rutilum bis terq; sororia Phœbum
Occuluit mundo vicinia. Terra vicissim

Ipsa tuos toties exclusit Cynthia vultus /
Inuoluens miserum densa caligine mundû.
Quodq; nisi in summis non vidit Terra ruinis /
Tergeminus primo surgens a cardine Titan.

Occiduas trifidus (mirum) descendit in vndas.
Binaq; circundant mediam simulacra Dianam
At sine nube rubens iuxta comitatur euntes
Insolitis gemitum testata coloribus Iris.

Et quæ præterea per totum plurima cœlum
Monstra paris certa spectantur imagine luctus.

Tu uero afflictis spes vnica Carole mundi
Solueris in lachrymas / tantoq; profundius ille
Mentibus affectus sedit fratriq; tibiq; /

Hocq; magis rupit tenerum pia corda sororum
Tantus amor / magni q; Aui vos funera fletis
Cōmuni in iustos rapti Duce sanguine questus.

At tandem exemplo populos moture beato

Quos regis auspicio/positis Rex inclyte curis
Summe animū/& mundo speratam redde salutē
Te duce, Auo debes/debes hoc maxime sumptio
Arbiter imperio/ne plus affectibus illis
Qz tribuas saluis tua per moderamina Regnis.
Qui nutu ceu cuncta geris/sic pristina vultu
Commoda restitues pensans amissa sereno.
Quod te per manes magni genitoris auicq;
Iam tua terra tegat. Sic te virtutis auitæ
Atq; inconcussæ maneat successio laudis/
Vt manet imperij, iubeant sic litia rapti
Patris auicq;/tuis accedere numina fulis,
Vt videant olim feri tua Regna Nepotes,
Quæ cupide Europæ melior complectitur orbis
Quæ Lybieq; Asiæq; timent/ quæ pōtus vterq;
Et qui telluris patulas circumfluis oras
Ambit/& obiectis medius qui cingitur aruis.

τέλος

SEBASTIANVS FELIX CVSPINIANVS. PHILIPPO
Gundelio Præceptori suo S. & amorem.

Non ignoras mi Præceptor/quot iā annis quantisq; in rebus
Clementis. Imp. Maximilianus Parētis mei Ioannis Cuspi-
niani opera atq; industria usus fuerit, quāq; religiose uicissim sin-
gularē illū Principē coluerit superstite genitor meus/& ueneretur
sublatū. Eam ob rem Epitaphia illa quibus nuper uita defunctū,
subito atq; adeo ex tēpore psecutus est, Itēq; Eulogiū quod lapidi
incisum domi nostræ memoria Opt. Principis dicatum statuit, ut-
cunq; a me collecta/uti tuo Epicedio adiungas exhibeo. cui cū ali-
orum quoq; istiusmodi Epigrammata addere decreueris, hæc quoq;
tamen si non in hos usus confecta, simul (si ita tibi uidetur) ut edas
licet, quo legant & hæc si lubet studiosi quantulacūq; pietatis pa-
rentis mei argumenta subita interim, lecturi aliquando debita.
Vale mi Præceptor.

IOANNIS CVSPINIANI PRAEFECTI

Senatus Viennens. Cæsarei Consiliarij.

Epitaphia Imp. Cæs. MAXI/

MILIANO. P. P.

Mausolæa pius struxit preciosa parenti
Cæsar, hic exiguosediaceit ipse topho.

ALIVD EIVSDEM.

Austriaco genitus qui sanguine Maxmilianus
Regum produxit innumeram sobolem.
Occlusus triplici sacco qui calce repletus
Et cinere, in patria sic requiescit humo.

ALIVD.

Conditur hac corpus inuicti Cæsaris ara
Cuius virtuti terra fretumq; parum.
Tanq̃ perpetuo hic victurus semina sparsit
Vndiq; in immensum cresceret vt soboles.
Tandẽ hominẽ fassus moriturus/ corpus inermẽ
Saccis occludi præcipit & cinere.

ALIVD.

Hic situs est Cæsar quo nil mortalibus vnq̃
Ediderat stella prosperiore Deus.
Ille truces Morinos tecumq; Bataue Sicambros
Vicit, & e Gallis clara trophæa tulit.
Contudit Heluetios Venetisq; insueta superbis
Frena dedit/Boemos Noride strauit humo.
Quid plura? omne æuũ cū cōsumpsisset in armis
Pacato penitus clauserat orbe diem.

Eulogium domi suæ positum.

DIVVS IMP. MAXIMILIANVS CAES. AVG. ARCHIDVX AVSTRIÆ DIVI FRIDERICI. III. IMP. AVG. F. QVVM PROSAPIAM SVAM / AD OCCASVM VSq; AC SEPTENTRIONEM PROPAGASSET. ET EX VXORE MARIA CAROLI BVRGVNDIONVM DVCIS FILIA MARGARITAM F. PRIMVM IOANNI HISPANIARVM PRINCIPI. FERDINANDI SENIORIS REGIS F. DEHINC POST ILLIVS MORTEM. CONNVBIO IVNXISSET PHILIBERTO SABAVDIARVM PRINCIPI. NVLLA SVSCEPTA EX VTROQVE SOBOLE FILIVMQVE PROCREASSET PHILIPPVM. QVI EX IOANNA HISPANIARVM REGINA: GENVIT CAROLVM POTENTISSIMVM HISPANIARVM VTRIVSQVE SICILIAE AC HIERVSALEM REGEM. QVI MOX EO ANNO MENSE IVNIO IN CAESAREM EST DESIGNATVS. VNANIMI ELECTORVM CONSENSV, AC FERDINANDVM EIVS FRATREM. PRINCIPEM SERENISS. NEPOTES. AC EX EODEM F. NEPTES. IIII. LEONORAM EMANVELI PORTVGALIAE. ISABELLAM CHRISTIERNO DACIAE. EQVA PRONEPOTES QVOQVE (QVOD PAVCIS DATVR) ACCEPIT. MARIAM LVDOVICO HVNGARIAE ET BOEMIAE REGIBVS. (CVIVS SOROREM ANNAM ALTERI NEPOTVM PRIVS DESPONSAVIT) COLLOCASSET VXORES. PERFECTO INSIGNI PRINCIPVM CONVENTV AVGVSTENSI. QVO GENERALEM CONTRA INFIDELES EXPEDITIONEM INSTITVERAT. QVVM IAM VNIVERSA PENE CHRISTIANITAS PACATA ESSET. IN VVELSA SVPERIORIS AVSTRIÆ OPPIDO MORBO SOLVTVS DIEM SVVM O PRIDIE EIDVS IANVAR. ANNO HVMANAE REDEMPTIONIS M. D. XIX. IMPERII VERO. XXXII. MEN. XI. AETATIS AVTEM LIX. MEN. IX. D. XXVII.

IOANNIS CAMERTIS ORD. MI. INGE-
nuarum artium & sacrae Theologiae
Doctoris, in eundem.

Cum fuerint tot regna mihi dum vita manebat
Miraris cur nunc tam brevis vrna tegat?
Arcto terra sinu nascentem fouerat, ergo
Hinc abiens humilem deligo sponte locum.
Grandia saxa licet/vento quatiuntur, & igni,
Principium repetunt, nec mora/cuncta suum.
Quare parua cito perituri cura sepulchri.
Morte caret factis gloria parta meis.

EIVSDEM Camertis aliud.

Magnanimū vita monstrant tot ab hoste triumpho,
Testantur finem mors/modus/urna/locus.
Virtutes superas cunctos coluisse per annos
In coelum reditum Caesaris insinuat.

DIVO MAX. P. CLEM. AVG. F. OPT.
Caspar Vrsinus Doctor & Poeta Lau.

Vt pius & clemens Augustus & optimus esses/
Præbueras olim hoc Maxmiliane tibi.
Vt felix ageres/atq; vt post munia vitæ
Ipse deus fieres dii tibi præbuerunt.

ALIVD
Memnona plorauit natum Tithonia coniux,
Et roseæ lachrymis immaduere genæ.
Fleuit & Aeaciden Tethis Oceanitis Achillem
Intumuit liquida Doris amaricie.

Nunc virtus tua te Cæsar nutricia luger,
Nec fuit Alcida tristior ante rogum.
Ac quanto hæc illis maior dea, maior & illis
Tu soboles, tanto iustius ipsa dolet.

ALIVD.

Quod potuere homines Patrēq; Piūq; vocabāt
Dij te fecerunt quod potuere Deum.

τὸ αὐτὸ.

Εὐσεβείος διὰ τῆς ἀρετῆς καὶ ἀμύμονος ἔχουσιν
ὀνομα, καὶ θεῶν συνεισίνου θεός.

S. THEOLOGIAE LICENT. ECCLE-
siæq; Viennē. Canonici. D. Thomæ
Resch, In funera diui Cæsaris
MAXIMILIANI.

Maximus æthereas Cæsar migravit ad arces
Regna tenens summo iam melior apolo.
Et nihilo secius præsentī numine terras,
Humanumq; regit nunc quoq; prole genus.
Quicquid ad Herculeas terræq; marisq; colūna
Cynthius exurgens occiduusq; vi det.
Ipsū dum volucris defunctū munere vitæ
Regnato sequitur magnus in orbe Nepos.
Ergo graui cura nostri iam liber ab orbis
Mente pia summæ regna quictis habet.
Prælonga saltem sobolis pīa numina vita
Compensent rapti maxīma damna ducis.

AVGVSTINI P. TYFERNI EPISCOPI

Viennens. Cancellarij.

Occidit heu Cæsar vasti lux vnica mundi
Armorumq; parens præsidiumq; togæ.
Qui quum pacasset socios sibi fœdere iunctos
Promptus in Aemonias arma mouere plagas.
Vuelsæ obit oppidulo vitæ feliciter acta.
Menteq; sydereas mox adeunte domos.

ALIVD EIVSDEM.

Maximus Aemilius iacet hic, cui maxima virtus,
Maxima cui nomen facta dedere suum.
Aemilium dicunt mitemq; bonumq; Pelasgi.
Et blandum, & siquid dulcius esse potest.
Principe nil melius, nil Cæsare mitius isto,
Cuius ab ingenio vox ea sumpta fuit.
In terris igitur quum maximus optimus esset,
Quis neget hunc summi celsa petisse poli.

ALIVD Epigramma eiusdem.

Cæsare sublimi cœli regione locato,
Carolus Hispano robore cinctus adest.
Inclyta quem recipit Romani gloria regni,
Quem successorem provida ponit auo.
Et merito, nã quis modo Principe dignior isto?
Imperium cuius phœbus uterq; videt.
Lumine sic nobis Ledæo more sepulto,
Altera lux oritur lampade fulta pari.

Εἰς εὐζωΐαν νηχὶ ἀποδῆωσιν καὶ σπ^ρ τ^ς Μαξιμιλιάνου,
Ἰάκωβ^ο ὁ κητωρός

Ὅππότε ζωὸς ἔλω, πολλῶν ἐμὲ ποιμένα λαῶν
Ἀθάνατοι ποίησαν, ἐνὶ φρεσὶ μῆδεα θέντες.
καὶ τότε παθόμενον λαὸν μαλακοῖσιν ἔπεσι
παρφάμεν^ο, πάντων γε πατὴρ μάλα ἥπιος ἦρχον.
Ὅν ποτε δημοβόρ^ο γενόμεν^ω, ἡ οὐ μάλα πολλὰ
Ὀπλοτέρων ἀνδρῶν κρατὸρ^ῃ ὕσμιν^ῃ ἐμίχλω.
Ἀλλ' ἐνὶ ἡμετέροις μεγαρῶσι αἰδόσ^{τε} δίκητε,
παρθένω ἀλφειό^ν ἄπολλ^ῃ πρῶτ^ητι χεῖλιθεν.
μηδ' οφύρ^υς τε πάνυ πολυῦδ^ρις ἀνδρας ἔφρβον.
καὶ μάλλον μοι ἄρεσ^{κο}ν ἀεὶ λιγν^φωνι αἰδοί^ο,
ὅϊς μέλ^η ἀνδ^ρῃσι, ἡ εὐφροσ^νν^ῃ αἰδοί^ο,
τρ^ωπέμ^ω ἡρώων ἀγαθὰς φρένας, οὐδ' ἄρ' ἄλλοι,
αὐτῶν κλειόντων δ^υσ^αρ^θέ^α θυμὸν ἔχοιεν.
τῶν ἀναμίζ^εξ^ωμ, παντ' ἡματα γ^ν θαλίησι
ἦσυχ^ο ἐξετέλ^{ον}, θυμὸν ἀκεχ^κμέν^ο οὐπω.
Αὐτὰρ ὅτ' αἰσά^ε μοι ἀμετ^άξ^ωσ^ο ὕσ^{ον} ὕφ^κνε
νείατον, ἦτε βροτ^οις ἀλίας^α νεῆματ' ἀριθμ^ο.
Ἀδανάτων μετ' ὀμιλον ἔβλω, θεοὶ ἥχι παρ' ἀλλ^ο
ἔνκηλοι ζῶσσι κακῶν ἐκτοσθε μεριμνῶν.

MATHIAE BRANNT CA
nonici Patauieñ.

Hic ubi loceta suæ cepit primordia vitæ
Exigua tegitur Maxmilianus humo.
Non hunc Pyramides & Barbara Mausolæa
Sed celebrem faciunt nomen & acta virum.

PHILIPPI GVNDELII Pataviciñ.

Ἐνθάδε θυμοβαρὲς τοῖς τ' ἐν τέχεσιν ἄριστοι
καῖραρ ἔχεις βαλὼν μαξιμίανε τάφον.
πλῆσά γε θεωσιῖς ἀρετῆς σὺ σήματα πᾶσα
γαῖ, ἢ δ' ὅτε πάλιν σῶμα δὲ πατρὶς ἔχει.
Ἀλλ' ὅτι σοῖς ἰσθρὸν φορέεις ἐνὶ σήνεσι βωμὸν
εὐσεβέει ψυχῆς ὅστις μνημόσμων.
τίω μὲν ἀτασθαλίῳ τε φυγῶν σὺ καὶ ἀθεότῃα
φοιτᾷς οὐρανόις ἄμβροτ' ἐν μεγαρόις.

IDEM Latine eiusdem.

Magnanime o Cæsar atq; optime fortibus armis,
Hic tegeris tumulo Maxmiliane breui.
Ingens ipsa tuæ virtutis terra sepulchrū est,
Patria sed corpus quæ dedit ipsa fouet.
Hic sacra suppositis gestans altaria membris,
Illa quidem mentis das monumenta piæ.
Ast animo fastus atq; impia facta per oso.
Aethereas sedes corpore liber adis.

ALIVD EIVSDEM.

Hac sua magnanimus Cæsar tegit ossa sub ara
Nominis Austriaci Maxmilianus honor.
Et sacra subiecto mysteria pectore fulcit,
Vt veteris curæ nunc quoq; signa dar et.
Notum est inuictæ robur mentisq; manusq;
Multaq; virtutis sunt monumenta suæ.
Sed spreti fastus cultiq; ante omnia Christi
Præcipuum hoc merito patria dulcis habet,

ALIVD EIVSDEM.

Virtutum fama Cæsar super æthera notus,
Hic tenuem tumulum Maxmilianus habet.

ALIVD.

Hic situs est Cæsar bonitate inuictus & armis
Maximus Austriadum Maxmilianus honor.

EIVSDEM IN CAROLVM CAES.

Epigramma.

C	arol ^o Austriades orbis duce numine recto	R
A	tcq; idem patriæ spes columeq; sua	E
R	egnet auitarum virtutum sedulus auspe	X
O	mniaq; inuicta temperet vsq; man	V
L	ectus ad Ausonij postq; moderamina sceptr	I
V	nus habet tuto tot modo regna sin	V
S	ed tñ ante omneis hoc Austria Rege triūph	A
	Imperio toties digna dedisse capu	T

Impressum Viennæ Austriæ arte atq; impensis
Ioānis Singrenij Calcographi. Anno Chris
sti. M. D. XX. Mense Ianuario.

CAROLO. V. CAESARE DESIGNATO
AC CATHOLICO HISPANIARVM
HIERVSALEM VTRIVSq; SIGL
LIAE & c. REGE, ORBI TER
RARVM FELICITER
IMPERANTE.

UB WIEN

+AM371033705

